

przestrzeń i FORMa

Polska Akademia Nauk oddział w Gdańsku, Instytut Architektury i Planowania Przestrzennego, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie

WPROWADZENIE ZASAD DOTYCZĄCYCH PRZECIWDZIAŁANIA PRZYPADKOM "GHOSTWRITING" W CZASOPISMIEM *przestrzeń i FORMa*¹

Aby przeciwdziałać przypadkom „*ghostwriting*” i „*guest authorship*” redakcja czasopisma *przestrzeń i FORMa* wprowadza zasady, które powinny być ujawnione w formie załącznika do publikacji:

1. Redakcja wymaga od autorów publikacji ujawnienia wkładu poszczególnych autorów w powstanie publikacji (z podaniem ich afiliacji oraz kontrybucji, tj. informacji kto jest autorem koncepcji, założeń, metod itp. wykorzystywanych przy przygotowaniu publikacji), przy czym główną odpowiedzialność ponosi autor zgłaszający artykuł.
2. Wszystkie wykryte przypadki „*ghostwriting*” i „*guest authorship*” jako przejaw nierzetelności naukowej, będą demaskowane, włącznie z powiadomieniem odpowiednich podmiotów (instytucje zatrudniające autorów, towarzystwa naukowe, stowarzyszenia edytorów naukowych itp.).
3. Redakcja wymaga ujawnienia informacji o źródłach badań wykorzystanych do publikacji, wkładzie instytucji naukowo-badawczych, stowarzyszeń i innych podmiotów, które powinny być zamieszczone w bibliografii lub przypisach.
4. Redakcja będzie dokumentować wszelkie przejawy nierzetelności naukowej, zwłaszcza łamanie i naruszanie zasad etyki obowiązujących w nauce.

¹ Zasady zostały przygotowane według wytycznych *Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego* publikowanych przez *Polską Bibliografię Naukową* na stronie: https://pbn.nauka.gov.pl/static/doc/wyjasnienie_dotyczace_ghostwriting.pdf, gdzie podano między innymi:

Rzetelność w nauce stanowi jeden z jej jakościowych fundamentów. Czytelnicy powinni mieć pewność, iż autorzy publikacji w sposób przejrzysty, rzetelny i uczciwy prezentują rezultaty swojej pracy, niezależnie od tego, czy są jej bezpośrednimi autorami, czy też korzystali z pomocy wyspecjalizowanego podmiotu (osoby fizycznej lub prawnej).

Dowodem etycznej postawy pracownika naukowego oraz najwyższych standardów redakcyjnych powinna być jawność informacji o podmiotach przyczyniających się do powstania publikacji (wkład merytoryczny, rzeczowy, finansowy etc.), co jest przejawem nie tylko dobrych obyczajów, ale także społecznej odpowiedzialności.

Przykładami przeciwstawnymi są „*ghostwriting*” i „*guest authorship*”.

Z „*ghostwriting*” mamy do czynienia wówczas, gdy ktoś wniósł istotny wkład w powstanie publikacji, bez ujawnienia swojego udziału jako jeden z autorów lub bez wymienienia jego roli w podziękowaniach zamieszczonych w publikacji.

Z „*guest authorship*” („*honorary authorship*”) mamy do czynienia wówczas, gdy udział autora jest znikomy lub w ogóle nie miał miejsca, a pomimo to jest autorem/współautorem publikacji.